

**Domstolens kendelse (Niende Afdeling) af 28. februar 2023 –
Caixabank**

(Sag C-254/22)

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 53 og 99 i Domstolens procesreglement – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – direktiv 2014/17/EU – aftale om lån med pant i fast ejendom – variabel rentesats – vilkår om anvendelse af en rentesats beregnet ud fra et referenceindeks for realkreditlån (IRPH) forhøjet med 0,50% – kriterier ved bedømmelsen af, om et sådant vilkår er urimeligt – krav om god tro, jævnbyrdighed og gennemsigtighed – konsekvenser af en konstatering af, at et kontraktvilkår er urimeligt«

1. *Præjudicielle spørgsmål – formaliteten – spørgsmål forelagt uden tilstrækkelige præciseringer med hensyn til grundene til, at en besvarelse af de præjudicielle spørgsmål er nødvendig – ingen forbindelse mellem tvisten i hovedsagen og den EU-retlige bestemmelse, de præjudicielle spørgsmål vedrører – åbenbart afvisningsgrundlag*

(Art. 267 TEUF; Domstolens procesreglement, art. 94)

(jf. præmis 30-35 og konkl. 1)

2. *Præjudicielle spørgsmål – Domstolens kompetence – grænser – fortolkning af national ret – ikke omfattet*

(Art. 267 TEUF)

(jf. præmis 37-40 og 46)

3. *Forbrugerbeskyttelse – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – direktiv 93/13 – kontraktvilkår, der fastsætter en variabel rentesats – krav om gennemsigtighed – rækkevidde – bedømmelseskriterier – erhvervsdrivende, der er fritaget for forpligtelsen til at give forbrugeren oplysninger om den tidligere udvikling i referenceindekset for kreditlån i henhold til national lovgivning og retspraksis – omfattet – betingelse – oplysninger, der har gjort en gennemsnitsforbruger i stand til at forstå, hvorledes beregningsmåden for referenceindekset konkret fungerer, og vurdere de økonomiske følger – efterprøvelse påhviler den nationale ret*

(Rådets direktiv 93/13, art. 3, 5 og 7)

(jf. præmis 44, 45 og 47-49 samt konkl. 2)

4. *Forbrugerbeskyttelse – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – direktiv 93/13 – urimeligt kontraktvilkår i artikel 3's forstand – de nationale retsinstansers efterprøvelse af urimelighed – kontraktvilkår, der fastsætter en variabel rentesats – national lovgivning og retspraksis, der fastslår, at den erhvervsdrivendes manglende gode tro er en ufravigelig betingelse for at foretage enhver kontrol af indholdet af et uigennemsigtigt vilkår – ikke tilladt – den erhvervsdrivende anses for at have handlet i god tro ved at*

fastsætte renten på et lån med pant i fast ejendom med henvisning til et ved lov fastsat indeks – betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren – efterprøvelse påhviler den nationale ret

(Rådets direktiv 93/13, art. 3, 5 og 7)

(jf. præmis 57-61 og konkl. 3)

5. *Forbrugerbeskyttelse – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – direktiv 93/13 – konstatering af, at et vilkår er urimeligt – rækkevidde – den nationale rets ændring af indholdet af et urimeligt vilkår – ikke tilladt – den nationale ret erstatter et urimeligt vilkår med en deklatorisk national retsregel – lovlighed*

(Rådets direktiv 93/13, art. 6, stk. 1, og art. 7, stk. 1)

(jf. præmis 63-77 og konkl. 4)

Konklusion

- 1) Det er åbenbart, at den anden del af det første præjudicielle spørgsmål, den anden del af det ellefte præjudicielle spørgsmål og det femtende præjudicielle spørgsmål fra Juzgado de Primera Instancia no 17 de Palma de Mallorca (retten i første instans nr. 17 i Palma de Mallorca, Spanien) ikke kan antages til realitetsbehandling.
- 2) Artikel 3, 5 og 7 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler

skal fortolkes således, at

bestemmelserne ikke er til hinder for en national lovgivning og retspraksis, der fritager den erhvervsdrivende fra ved indgåelsen af en aftale om lån med pant i fast ejendom at give forbrugeren oplysninger om referenceindeksets tidligere udvikling i som minimum de to seneste år sammenlignet med mindst et andet indeks som eksempelvis Euribor-indekset, forudsat at denne nationale lovgivning og retspraksis giver retten mulighed for – henset til de oplysninger, der er til rådighed og tilgængelige for offentligheden, samt de oplysninger, som eventuelt er givet af den erhvervsdrivende – at kontrollere, at en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger har været i stand til at forstå, hvorledes beregningsmåden for rentesatsen konkret fungerer, og dermed til på grundlag af klare og forståelige kriterier at vurdere, hvilke potentielt alvorlige økonomiske følger et sådant vilkår om variabel rentesats kan få for den pågældendes finansielle forpligtelser.

- 3) Artikel 3, 5 og 7 i direktiv 93/13

skal fortolkes således, at

bestemmelserne er til hinder for en national lovgivning og retspraksis, hvorefter den erhvervsdrivendes manglende gode tro er en ufravigelig betingelse for at foretage en kontrol af indholdet af et uigennemsigtigt vilkår i en aftale, der er indgået med en forbruger. Det påhviler den forelæggende ret under hensyn til samtlige relevante omstændigheder i tvisten i hovedsagen at afgøre, om den erhvervsdrivende skal anses for at have handlet i god tro, da denne fastsatte renten i forbindelse med et lån med pant i fast ejendom med henvisning til et ved lov fastsat indeks, og om det vilkår, der indeholder en henvisning til et sådant indeks, bevirker, at der opstår en betydelig skævhed mellem parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

4) Artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13

skal fortolkes således, at

bestemmelserne ikke er til hinder for, at den nationale ret, såfremt et urimeligt kontraktvilkår, der fastsætter et referenceindeks for beregningen af de variable renter af et lån med pant i fast ejendom, erklæres ugyldigt, erstatter dette indeks med et ved lov fastsat indeks, der finder anvendelse i mangel af modstående aftale mellem aftalens parter, for så vidt som den pågældende aftale om lån med pant i fast ejendom ikke kan opretholdes, såfremt det nævnte urimelige vilkår fjernes, og annulation af denne aftale i sin helhed ville have særligt skadelige virkninger for forbrugeren.